

VLISSINGSCHE

COURANT.

Maandag

2 October.

De uitgave dezer Courant geschiedt driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Advertenties worden geplaatst te no. 25 de regel, uitgezonderd Ruweliken, Geboorte- en Doodbestedingen, waarvan de prijs van f 1 tot f 6 regels f 1.25 is, en voor elke regel daarboven no. 25. Inzake de regelen voor de plaatsing van advertenties, zie de afzonderlijke afleveringen, en Postbodeken in het Rijk. Brieven franco.

II.

(Vervolg van onze vorige.)

6. » En 't lands crediet? Kunt gij loochenen dat » dit onschatbare voordeel aanbrengt? en moet dus » niet zorgvuldig vermeden worden al hetgeen dit » crediet benadeelt? Wanneer de nood tot nieuwe » leeningen zal dwingen, en de binnenlandsche kapita- » talisten uit hoofde van het verloren crediet hunne » gelden buiten het land belegd hebben; de buiten- » landsers nog minder gezind zijn, hunne kapitalen » aan eenen gediscroletoerden staat te wagen, — van » waar dan de hulp?

Antwoord: Gij noemt onheil, hetgeen heilrijk zijn zal.

Wis zal ontkennen, dat 't lands crediet voordeel en winst aanbrengt in handel en bedrijf? dat men hetzelfde ook sparen moet voor den tijd van nood? Maar als dit laatste niet is geschied, als dat goed voor het grootste gedeelte roekeloos is verkwaad en reddeloos verterd, als denzelfde geheel verlies alleen geajourneerd kan worden en dit dan geschiedt moel door opoffering van het ander oneindig hooger te waar- deren goed, de welvaart van het volk, het eigenlijk doel en bestaan van den Staat; dan is die opoffering niet alleen dolzinig maar ook doelloos, want deze toestand wordt vroeg genoeg aan de schuldeischers bekend, om hun niet langer naar de stem van dat crediet, naar de verlokking van een met kunst en vliegwerk in 't lezen gehouden wezen te doen luisteren.

Onschatbare voordelen, zegt gij? Helas! dit hooggeroemd crediet heeft bij ons meer schatten ver- slonden, dan aangebragt. Het was de hooge stand onzer rente, hetgeen de kapitalen van buitenslands naar onzen fiscoos deed vloeijen, om daar in onder- nemingen verslonden te worden, die wel aan enkele fortuinen, maar nimmer aan staat of volk voordeel aangebragt hebben. Hunne waarde voor dit land is reeds lang afgestorven, maar de eeuwige renten-vloed stroomt naar buiten het land. Terwijl het aan arme weduwen of gepensioneerden verboden blijft, hun schamel brood in eenig minder kostbaar hoekje buiten het land te verteren, omdat men dit penpinkke voor den geldomloop binnenslands wil bewaren, ver- huizen er, zoo beweert men, jaarlijks 13 millioenen renten naar elders; en die bewering schijnt, naar het- geen wij in de laatste jaren zagen gebeuren, maar al te gegrond. Alle belasting voor productie en con- sumtie uit deze enorme som voortspuitende is dus voor onzen fiscoos verloren.

Het reciproque, een terugvloed der renten van onze buitenslands belegde kapitalen, zegt men, niet no- menswaard te zijn; en ook dit is geloofwaardig: want door de handelingen van ons staatsbestuur was er ten allen tijd overvloedige ruimte, de kapitalen bij de schatkist te beleggen. Behalven den hoogen stand der rente leverden de tusschenbeide voorkomende apoddege maar kortstondige dalingen van het effect en de hooge aanbiedingen van den reeds in nood verkeeren debiteur heerlijke gelegenheid op tot woekerwinst ten koste van het nageslacht.

Zoude men niet vurig wenschen, dat de groote kapitalen op onze goldmarkt liever niet als al, dat ten minsten zulke gelegenheid tot woekerwinst nimmer bestaan had?

Maar, zegt men, dan zouden onze kapitalisten meer in buitenlandsche effecten gedaan hebben, dan zouden al die kapitalen uit het land geweken zijn.

En wat kwaad is daarin gelegen? De kapitalen zelf zijn het immers niet, het zijn hunne uitlooi- sing, de renten, die door consumtie en productie- nering voor het volk baten. Voor den staat aan- brengen, dubbele baten, wanneer die renten door het buitenland worden betaald. En nog zouden vele van diegenen welke den binnenlandsche renten stand- aagt voor hunne gelden te laag hadden geacht, in plaats van het heillooze effectenspel verkiesen, om die op de eene of andere wijze binnen het land te doen gelden en te laten werken, was er ook maar een kleine overvloed boven den rentenstandaard mede te behalen — in toedoezende zou de binnen- landsche productie en consumtie nieuwe baten aan den fiscoos opleveren. Het tegenwoordige moel ge- beuren, zoodra de meeste productieve ondernemingen

in staat papier boven de eerstgemelde verkiesen? — Dus minder ondernemingen minder productie min- der baten voor den staat.

7. » Ook in 't belang is heeldenspraak ingewe- » ven; gij ook spreekt dichterlijke taal. Waartoe toch » die woorden *mamon* en *woeker*, om zaken en » handelingen aan te duiden, die tegenwoordig de » Europeesche maatschappij in een eeng groot ligchaam » verbonden houden, waar de trillingen van het klein » ste deel door het geheel gevoeld, den geest, de in- » telligens van allen wakker hoorden en tot gemeen- » schappelijk beraad leidden, om orde, vrede en wel- » vaart te behouden? — Was het niet de stikwij- » gende overeenkomst van den Europeeschen geld- » markt, — waren het niet diens magtige subsidien, » die het ijzeren juk van den overweldigder hielpen » verbreken?

Antwoord: Is dan de rijkdom bij ons, even als bij de Chinezen, een der kardinalen deugden? is de eerbied daarvoor zoo onbegrenst, dat men zijne onheil- brengende bastaardkinderen niet bij hunnen waren naam noemen mag? dat ook gij voor mijne woorden *mamon* en *woeker* schrikt als voor eene heiligschennis?

Waar is hetgeen, gij zegt, dat die beide geheim- volle wezens, heerschers over het beursverband der kapitalisten van Europa — toen gesloeyd in 't gewaad van de vrijheid en van het ontwaken der volken — magtige bondgenoten waren tot den val der Fran- sche reuzenmagt. Wanneer de maat van groot onheil- vol, wanneer hunne vernielende magt onweer- staanbaar schijnt, dan telkens verwekken Voorzienigheid en natuur andere, magtige maar niet minder onheil- zwangere elementen, om tegen de vorige te strijden, hen te temmen of te vernietigen. Huidiging, aanbidi- ding volgen dien zegepraal. De heerschappij van het nieuwe element breidt zich uit. De zegen dien zij beloofde, verkeert in vloek. Te voren onbekende onheilen drukken op het land in eenen tijd van vrede en overvloed. Huitvriend niet nu het volk naar die ge- heimvolle magt van het beursverband der kapitalisten van Europa, van waar het gist, dat al die onheilen uitvloeijen. Die huierving deelt zich allengskens mede aan diegenen, die gestreld, geliefkoosd, begunstigd door die magt waren welke zij dien. Zij zien haar vreeslijk werk in de verte, waar zij aan rusteloze kroonpretendenten de middelen toereikt, om hun land in bloed en traanen te dompelen; zij bezessen, dat het de sirenen-stemmen der speculerende beurs- magthobbers zijn die de spaarpenningen van vreedzame burgers en zorgende huisvaders uit geheel Europa bijeen doen vloeijen, om het woekerspel met de bloedrosterige hartstogten der partijen, der ontvreemden, der dweeppers en der roovers van een in onbeschrijfelijke ellende en wildheid terug gedreven volk aan den gang te houden. Zij zien den welstand van het-eigen volk reeds bedreigd, ondermijnd — zij kunnen niet ontkennen, wiens magt ook hier werkt. Zal dit luimig magtig wezen, hunne heerschers, niet ook voor hun zelven onheil brouwen, het wellicht te langer verbergen in gereedheid houden, om daarna ook de gunstelingen in eens te verplet- teren?

De gouvernementen, nog kort geleden begeerig naar het pronkend, veelbelovend bondgenootschap van dit wezen, hetgeen men een kind der fortuin waande, zijn tegenwoordig beducht geworden voor dezelfde on- heilvolle magt. Door haar omstrengeld van alle zijden, door hare strikken gebonden en belemmerd in al hetgeen zij voor de bevrijding der regten van hun volk, voor dezelfde welvaart en vooruitgang in het werk willen stellen, zien zij angstig uit, niet naar bondgenoten tot eenen openbaren strijd met het geduchte wezen, neen, alleen naar middelen, om de banden waarin het volken gekneld houdt, minder drukkend, den toestand der verdrukking dragelijker te maken. *Amortisatie*, *bezui- niging*, *conversie* werden ingesloepen en heproeft — doch reeds het eerste der hulpmiddelen verborg een verrader, die onder het mom van bondgenoot nieuwe strikken spande en niet dan te laat herkend werd een geïrriteerde dienaar der magt te zijn, die men tegen- gaan wilde. Men hoopt, men begeert hulp van de beide anderen, men hoopt mon den vernielenden loop- geveerde magt te stuiten, voor dat men de hulp van een geweldig en onheilvol element, het staats- bankroet zal moeten invoeren.

Bezoekers landgenoot, *Brabant*, *Went*, en twee ja- ren geleden, voor het eerst den nieuwen onschijnbaren bondgenoot kennen, wiens zaak ik bij dit betoog gemeend heb te moeten bepleiten, de *belasting op de successie in de regte lyn*. Zijn bescheiden opstel werd met smaad en verguizing overladen; de phariseën riepen: « die ontvanger der registratie in een weinig » beduidend plaatsje van ons land, waar meel die » zich mede? — en wat kan van Nazareth goeds » komen? »

Goddank! zijne waarheid heeft weerklank, onze eigene staatslieden hebben wijsheid in dat voorstel gevonden en meer en meer zal de waarheid zich baan maken; zij zal doordringen tot in het beest van hare tegenstanders, wellicht nog voor dat het te laat zij, omdat het andere reilmiddel, het van allen gevreesde geweldige onheil, het staatsbankroet reeds voor de deur staat, om op den eersten kreet van den onhe- stelbaren nood te antwoorden en kunnen te dringen.

Dan, waarneer allen eenparig de handen naar het aangeboden reilmiddel zullen uitgestrekt hebben; wan- neer zoo doende moed en vertrouwen zullen teruggekeerd zijn, dan zal die noodkreet niet gehoord, dan zal de Staat voor meerder onheilen bewaard blijven. Meer en meer zal het blijken, dat de vroeger verachtelijk terug geweene bondgenoot geen enkel onheil, maar de zegening eener successive bevrijding van de ketenen en strikken van *mamon* en *woeker* met zich heeft gebragt en dankbaar zal in lateren tijd ook Staats- naam genoemd worden. Gij zelven echter, mijn waarde vriend, zult daarna wellicht op uwe beschikking te- rugkomen op toezienamen dat er geene *Rechtvaardig- heidenspraak*, maar diep berief en goede trouw en vaste overtuiging mijne pen in dit betoog besuurd hebben.

(Vervolg hierna.)

NIEUWSTIJDINGEN.

GRIEKENLAND.

— Betrekkelijk Athene heeft men de volgende berichten. Wat men thans weet is, dat er in den avond van den 15. Sept. een opstand uitgebarsten is; dat de mutters op 's Koning's nieuwe paleis, hetwelk even buiten de stad en nog afgezonderd ligt zijn aangerukt; dat zij zorg gedragen hebben, hetzelfde zoodanig te omsingelen, dat geen van 's Konings ministers tot hem heeft kunnen doordringen, terwijl daarenboven bijzondere korpsen belast zijn geweest, elk der ministers en der leden van den Areopagus of Hof van Cassatie, gade te slaan, en dat de Koning, zich buiten staat ziende, om aan den wil van heden, die ene- constitutie, alsook de oogenblikkelijke verwijdering der Beijerschen, waaruit zijn geheimraad bestaat, van hem eischen en die vast in hun besluit schenen, weerstand te bieden, heeft moeten toegeven en de verbindings aan- gaan, dat hij eene constitutie verlaten en de Beijerschen we- renzen zou. — Het schip, hetwelk deze tijdingen gebragt heeft, heeft den togt van Athene naar Marseille in vijf dagen afgelegd. Voortlooppig bericht van het gebeurde is, terstond door de telegraaf naar Parijs overgemaakt.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 26. September. De zitting van de Tweede Kamer der Staten generaal van heden, is op- end met eene rede van den minister van Justitie, ad interim belast met het beheer van het Departement van Financien, waarin Z. Exc. het gewigt van het oogenblik en het standpunt der Regering en van hem, minister, schetste. Hij herinnerde, wat er sedert Mei jl. was voorge- vallen; dat, na de afstemming der conversiewet, een ander minister opgetreden is, die trachtte, om, door een belasting op een gedeelte van het inkomen, in de behoeften der schatkist te voorzien. Hoezeer de bewaarden, daaraan ver- bonden, der Regering niet ontsnapt waren, besloot zij, deswege een voorstel te doen, doch de Kamer het ge- dae voorstel minder doeltreffend geoordeeld hebbende, deed zich eventuele verwerping van het voorstel vooruitzien, zoo dat de behandeling van dit ontwerp een nuttelooz tijdsverlies zou zijn geweest. Bij het verslag der centrale afdeeling nopens dit onderwerp, werd door de groote meerderheid der Kamer een ander middel, namelijk eene algemeene belasting op de inkomsten, aan de hand gegeven. De nieuwe minister zag zich door de afstemming van zijn voorstel, genoodzaakt, zijn ontwerp te beëindigen, hetgeen de Koning zich verplichtte te sluiten te beëindigen. De Regering bevoogd zelf nu in 't alternatief of, om in strijd met art. 125 der grondwet, met de nieuwe inkomsten-belasting, ook de begroeting in te trekken en den onzekeren stand van zaken te doen voortduren, of in het beheer van het departement van financien op eene wijze te voorzien, welke

Te. Vliedingen, bij A. W. VAN DER BEEK.